

kus lenne... Megoldásai gyakran idézik a máshogy-elképzelhetetlen tökélyét." Dávid Katalin szerint Kondor „félelmetes és lenyűgöző vízióit” mindenkor az emberiség forrásai táplálják, „egész művészetét a szeretet, a megértés és humanitás hatja át”.

Szóljunk néhány szót a művész keresztény hitéről is, amely vívódásoktól, lelki konfliktusoktól nem volt mentes... Egyik-másik megnyilatkozása (így a Vigilia 1970. évi decemberi számában megjelent válasza „Ki nekem Jézus?” című körkérdésre) a hívő emberek egy részét megbotránkoztatta. De minden bizonnyal reá is érvényes az, amit Karl Rahner mond egyhelyütt Goethéról: „Nem állott távol az Isten országától...”

Művészetét mindenestre sok szál fűzi a keresztény gondolatvilághoz; a keresztrefeszített Krisztust igen sok művén ábrázolta, s örömmel, őszinte meggyőződéssel készített üveglakokat, freskókat és táblaképeket katolikus templomok (Balatonföldvár, Sajószentpéter) részére. E művek az újabb magyar egyházművészet büszkeségei.

Festő, grafikus, költő, muzsikos, hangszerkészítő, ezermester, fotóművész, — színes és univerzális ember volt. Erdes szavainak, látszólagos nyersségének felhámja alól hamar előtűnt melegszívűsége, kollegialitása, lelkének nemesisége és jósága.

Csupán negyvenkét évet élt, de amit hátrahagyott, az kerek egész és része — szerves, elidegeníthetetlen része — nemcsak a magyar piktúrának és rajzművészetnek, de az európai képzőművészetnek is. Korának szociális, etikai és esztétikai problémái iránti érzékenysége és nyitottsága, munkáinak szimbólumeazdagsága, színeinek és vonalainak bővös mágiája, művészi aszkézise, a lelkében munkáló soha-meg-nem-elégedés, amely újabb és újabb chef d'oeuvre-öket csiholt ki belőle, a műtörténet hajdani nagy mestereivel vetekedő szakmai tudása alapján Kondor Bélát nemzet művészetünk reprezentánsai között — Mednyánszky, Csontváry. Nemes Lampérth, Nagy Balogh János, Egrý József, Derkovits, Vajda Lajos oldalán — fogja számon tartani az utókor.

DÉVÉNYI IVÁN

Tények

*megyünk mert megyünk
eke előtt akár az ökrök
termeszáratainkban
akár a hangyák*

*hétköznapok hajtóvadászatán
hajtók és vadak egyben*

*elhivatásunk felségvizeit
főfoglalkozások lecsapolták*

*káprázatos képleteink
exkluzív naprendszerben*

*csak a lényegét veszítettük el
UTOIRAT*

*bibliai éjszakák
nemes magányú bölcsek
requiescant in pace*

Kint és bent

*napfénykikötők
füben a kankalinok
pacsirta szárnyak
röptében zártan
a világ ünnepélye*

*behorpadt sorsom
valami szélre vár
mert igencsak meglassúdtam
az egyhangúság
hegyének stációin*

*a holtak imperativuszait
megsokalltam
a naptárból kiszállt évadokat
eltöröltem*

*a fényspirál viharát
melyben az öröklét
sarokpántjait röpitették
szárnyas lovak
és ifjú angyalok
megkötöztem*

*az egyre pontosabb órák
hajszolóbb órák
iszonytával*

*Stella matutina, Holdviola!
rozoga időmben elégek*

Asylum

*levetközöl a sötétben
világosságomban elalszol*

*álmodban sírsz
és Tengerben nézed arcod*

*elmulasztott csendjeink
a Mélységnek bemutatva*